

ת"פ 11068/11/11 - מדינת ישראל נגד יוסף דנה, יובל אורון

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 11068-11-11 מדינת ישראל נ' דנה ואח'

בפני כב' השופטת חנה מרים לומפ בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. יוסף דנה
2. יובל אורון

הנאשמים

גזר דין לנאשם 2

1. הנאשם הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של התפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין התשל"ז-1977 (להלן "חוק העונשין") ובעבירה של הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

2. על פי עובדות כתב האישום ביום 24.12.10, סמוך לשעה 12:30 החלה הפגנה של יהודים, פלסטינאים ותושבים זרים בפאתי הכפר נאבי צאלח. במסגרת ההתפרעות החלו יידויי אבנים לעבר כוחות הביטחון אשר נמשכו מספר שעות. בהמשך הכריז מפקד הכוח באמצעות מערכת הכריזה על שטח צבאי סגור (להלן: "הצו"). סמוך לשעה 15:00 הבחין השוטר יניב אוחנה בנאשם כשהוא מיידי אבנים ביחד עם אחרים לעבר כוחות הביטחון. האבנים נפלו בסמוך לכוחות הביטחון ולא פגעו בהם. הנאשם נעצר כחצי שעה לאחר האירוע, זאת בשל הקושי לעצרו בשטח, מפאת יידויי האבנים שהיו במקום.

תסקיר שירות המבחן

3. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם בן 25, סטודנט למשחק בבית הספר ניסן נתיב, עובד מזה כ- 4 שנים כמלצר וברמן בבית קפה בתל-אביב. הנאשם לא שירת בצה"ל על רקע עמדותיו האידיאולוגיות ועל רקע חרדה שחש ביחס לשירותו הצבאי בשל היות אביו נכה צה"ל. הנאשם התנדב במסגרת שנת שירות ועבד עם בני נוער ועם ילדים בעלי קשיי למידה. בעמ' 2 לתסקיר פרטה קצינת המבחן את מצבו הבריאותי של אביו וציינה כי הנאשם מסייע ותומך בו. קצינת המבחן הוסיפה כי הנאשם נעדר עבר פלילי ומדובר בהליך משפטי ראשון עבורו, אך יחד עם זאת עומדים נגדו שני תיקים פתוחים בחשד לעבירות דומות. קצינת המבחן הסבירה כי הרקע לביצוע העבירות הוא עמדותיו האידיאולוגיות והערכיות עליהן חונך.

4. הנאשם גדל בכפר נווה שלום ומאז היותו נער היה פעיל בתנועות שמאל שונות ולקח חלק בהפגנות אשר חלקן הפכו לאלימות. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי בשל גילו הצעיר בעת ביצוע העבירות הוא התקשה להעריך את ההשלכות האפשריות למעשיו ושגה בהתנהלותו האלימה והתוקפנית המתוארת בכתב האישום והביע חרטה על

עמוד 1

התנהגות זו.

5. הנאשם מסר לקצינת המבחן כי מזה שנה וחצי הוא נמנע מלהשתתף בהפגנות מכל סוג שהוא ומשקיע את עיקר מאמציו בהתפתחותו המקצועית בתחום המשחק. קצינת המבחן התרשמה כי מדובר בבחור המקיים אורח חיים נורמטיבי, שתפקודו במסגרות השונות תקין, יציב וחיוני. לדידה הרקע לביצוע העבירות הן עמדות פוליטיות וחברתיות עליהן גדל וחונך במסגרת משפחתו וסביבתו הקרובה, אולם כיום הנאשם מגלה הבנה בוגרת יותר כלפי הבעייתיות בהתנהגותו ומודעות לכך שקיימות אלטרנטיבות נורמטיביות למחות ולהביע את דעתו. קצינת המבחן התרשמה כי הנאשם אינו מאופיין בדפוסי התנהגות עבריינים, התמכרותיים או אלימים ומשכך סבורה היא כי קיימת הפחתה מהסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות בעתיד.

6. אשר על כן, המליצה קצינת המבחן לשקול בחיוב את ביטול הרשעתו של הנאשם ולהטיל עליו, כדרך ענישה מוחשית וחינוכית, צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 180 שעות במרכז תמיכה לנוער במצוקה "גג וגם" בתל אביב, דבר אשר לדידה יחזק את תפקודו החיובי בדרך של תרומה לחברה.

טיעוני הצדדים

7. בא כוח המאשימה סבר כי מתחם העונש ההולם אירוע זה נע בין 5 חודשים לבין 15 חודשי מאסר, תוך הצהרה כי עמדת המאשימה בתיק זה היא למאסר שירוצה בעבודות שירות. בא כוח המאשימה עמד על החומרה במעשי הנאשם ועל הערכים אשר נפגעו כתוצאה מהם. לדבריו, הנאשם ידע כי אסור לו להימצא במקום ועל אף זאת השתתף בהתפרעות והחל ליידות אבנים לעבר כוחות הביטחון. בא כוח המאשימה טען כי על אף שבכתב האישום לא יוחסה לנאשם עבירה של ניסיון תקיפה, הרי שעל פי תיקון 113 מתחם העונש נקבע על פי נסיבות האירוע ולא על פי סעיפי החוק והפנה לפסיקה התומכת בטענותיו. בא כוח המאשימה הדגיש כי שימוש באבנים וחפצים פוגעניים אחרים מצריכה התייחסות מיוחדת, כל שכן כאשר אלה מופנים כלפי כוחות הביטחון. כמו כן, המעשים נעשו על רקע אידיאולוגי ומשכך יש לתת להם חומרה נוספת שכן לא ניתן לתת יד למניעים אידיאולוגיים להכשיר פגיעה בכוחות הביטחון או בכל אדם אחר וטען כי האינטרס הציבורי מחייב מיגור מעשים מעין אלו. אשר לנסיבות האישיות של הנאשם, אומנם הנאשם נעדר עבר פלילי אך מתסקיר שירות המבחן עולה כי ישנם תיקים פתוחים נגדו, הנאשם לא הודה במיוחס לו ובחר לנהל את התיק.

8. בסופם של דברים ביקש בא כוח המאשימה שלא לקבל את המלצת שירות המבחן לדבריו מדובר בעבירות חמורות ועל כן אין מקום לדון בשאלת אי הרשעתו של הנאשם וביקש להטיל על הנאשם עונש של 6 חודשי עבודות שירות ומאסר מותנה.

9. באת כוח הנאשם ביקשה מבית המשפט לאמץ את המלצת שירות המבחן שלא להרשיע את הנאשם, שכן לטעמה העונש הראוי הוא אי הרשעת הנאשם לצד ביצוע שירות לתועלת הציבור. לדבריה מדובר בצעיר אשר הורשע בעבירה אותה ביצע בשנת 2010, קרי לפני למעלה מ-4 שנים, כאשר היה בן 21 בלבד. הנאשם סטודנט לתיאטרון, עובד לפרנסתו ומממן את לימודיו, מדובר בצעיר נורמטיבי, חיובי, ללא הרשעות קודמות.

10. באת כוח הנאשם התייחסה לדבריו של בא כוח המאשימה כי על אף שלא הורשע הנאשם בעבירה של תקיפה, יש להתייחס במסגרת העונש לעבירה זו. לדבריה, הגשת כתב אישום על תקיפה מצריכה אישור פרקליטות, אישור זה לא התבקש ומכאן שלא ניתן להתייחס לחומרת העבירה בעניין התקיפה לצורך העונש.

11. באת כוח הנאשם הפנתה לתסקיר שירות המבחן. לדידה מדובר בתסקיר חיובי ביותר, כאשר הנאשם לוקח אחריות על מעשיו. לדבריה, המלצת שירות המבחן נובעת מהתרשמות קצינת המבחן, מהפחתת הסיכון להישנות ביצוע עבירות דומות מצד הנאשם, כאשר ההסבר לכך הוא גילו הצעיר של הנאשם בעת ביצוע העבירות, כך שכיום לא תישנה התנהגות זו בגלל בגרותו של הנאשם כלפי הדעות שלו וההתנהגות המתוארת בכתב האישום. עוד הוסיפה באת כוח הנאשם כי על אף הפטור שקיבל הנאשם משירות בצה"ל הוא עשה שירות לאומי במסגרת עמותת אלון לנוער בסיכון, הנאשם פעל כמדריך נוער במקום מגוריו במשך שנים רבות והוא תומך באביו.

12. באת כוח הנאשם הצביעה על כך שהרשעה תפגע בנאשם, שכן הוא מתכנן לשלב בין לימודי המשחק לבין אהבתו לילדים והוא עתיד לעסוק בחינוך תוך שילוב עבודה של ילדים בתיאטרון. לדבריה אם יורשע הנאשם לא יוכל לעסוק בהוראה או לעבוד כמדריך עם ילדים.

שאלת ההרשעה

13. בבוא בית המשפט לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע בפלילים על בית המשפט לבחון על פי הלכת כתב רע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל** הצטברותם של שני תנאים. התנאי הראשון הוא כי סוג העבירה ונסיבות ביצועה מאפשרים לחרוג מהכלל לפיו יש להרשיע נאשם בפלילים, וזאת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים. שנית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם. על הלכה זו חזר לאחרונה כב' השופט שוהם בע"פ 7109/14 **סייג נ' מדינת ישראל** (ניתן 20.11.14) וציין כי גם אם מדובר באדם עם אישיות בלתי בשלה בתחילת חייו הבוגרים, אם לא הוצגו ראיות בדבר פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, אין לחרוג מהכלל ולהימנע מהרשעה. בהקשר זה יוער כי לידי ככל שמדרג העבירה ונסיבותיה חמורים יותר, כך גם על היקף הראיות הנדרשות כדי לבסס את הטענה לפגיעה חמורה בשיקום להיות משמעותי יותר.

14. העונש הקבוע לצד העבירות בהן הורשע הנאשם הוא בין שניים - לעבירה של התפרעות ועד לשלוש שנות מאסר - לעבירה של הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, אומנם מדובר בעבירות מסוג עוון אולם נסיבות ביצוע העבירות חמורות. הנאשם, יחד עם אחרים, הגיע למקום שבהמשך הוכרז כשטח צבאי סגור. הנאשם לקח חלק בהתפרעות אלימה במהלכה השליך אבנים לעבר כוחות הביטחון. האבנים אומנם לא פגעו בכוחות הביטחון ולא יוחסה לנאשם עבירה של ניסיון תקיפה, אולם מדובר ברף החמור של עבירת ההתפרעות, מה גם שבמקום היה ידיו אבנים מסיבי, אשר לא אפשר את מעצרו של הנאשם בסמוך למעשיו, דבר המעיד על אופי ההתפרעות שהיתה במקום.

15. הנאשם אכן צעיר ללא עבר פלילי והוא מנהל אורח חיים נורמטיבי. יחד עם זאת מעשיו של הנאשם היו יכולים לפגוע פגיעה בגופם של כוחות הביטחון. הנאשם לא לקח אחריות למעשיו עד לשלב התסקיר, כך שסבורה אני שהנאשם אינו עומד בתנאי הראשון של הלכת כתב.

16. למעלה מן הצורך יוער כי גם לו היה הנאשם עומד בתנאי הראשון של הלכת כתב, הרי שיש להצביע על פגיעה קשה בשיקומו של הנאשם, כאשר מדובר בעבירה במדרג חומרה בינוני-גבוה. מכל מקום אני סבורה כי הנאשם לא הביא ראיות במידה מספקת לפגיעה קונקרטית בעיסוקו בעתיד כאיש חינוך. מכל מקום הנאשם נמצא רק בראשית דרכו והשאלה תבחן בבוא העת כאשר יסיים את לימודיו.

17. לפיכך החלטתי שלא לבטל את הרשעת הנאשם בעבירה המיוחסת לו.

מתחם העונש ההולם

18. הערכים החברתיים אשר נפגעים בעת ביצוע עבירה של התפרעות והפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, הם הגנה על שלטון החוק ועל משטרת ישראל העוסקת במלאכת אכיפת החוק וכן שמירה והגנה על הסדר הציבורי, שכן עבירות אלה חותרות תחת האינטרס הציבורי של הגנה על סדרי משטר תקינים. במקרה זה הנאשם לא רק השתתף בהתפרעות, הוא נטל בה חלק אקטיבי תוך שהוא משליך אבנים לעבר השוטרים ומפר צו המכריז על שטח צבאי סגור שהוצא כחוק.

19. בחינת מידת הפגיעה בערך המוגן מובילה למסקנה כי מדובר בפגיעה בעוצמה בינונית וזאת בהתחשב בכך שמדובר היה בהתפרעות רבת משתתפים, אולם כאמור האבנים שהושלכו לא פגעו בכוחות הביטחון. הנאשם נשאר במקום ההתפרעות מספר שעות ולא עזב את המקום גם לאחר שניתן הצו.

20. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות וכלה במאסר לריצוי מאחורי סורג ובריח (ר' ע"פ 25784-06-13, עפ"ג 8089-09-13 וכן רע"פ 1860/07 ורע"פ 8478/12).

21. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), יש לתת את הדעת לשיקולים הבאים: **הנוק שנגרם מביצוע העבירה**; כתוצאה ממעשיו של הנאשם לא נגרמו חבלות לאיש מכוחות הביטחון, אולם ההתפרעות היתה רבת משתתפים והצריכה הגעה של כוחות ביטחון רבים לאזור. **הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות**; הנאשם עבר את העבירות על רקע אידיאולוגי, הנאשם הגיע למקום על אף שידוע לו כי לא מדובר בהפגנת מחאה לגיטימית, כי אם בהתפרעות אסורה ולא עזב את המקום למשך מספר שעות.

22. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין (סעיף 40 יג'), סבורני כי **מתחם העונש ההולם** הוא בין חודשיים מאסר שירוצו בעבודות שירות ועד לשמונה חודשי מאסר.

העונש המתאים

23. כאשר אני שוקלת מחד את הצורך בהרתעת הרבים ואת העובדה שהנאשם השתתף בהתפרעות רבת משתתפים

והפריע לשוטרים במקום, וכן את העובדה כי הנאשם לא לקח אחריות למעשיו ולא שיתף פעולה עם רשויות אכיפת החוק, היה מקום להטיל על הנאשם עונש מאסר ברף האמצעי של מתחם העונש ההולם. יחד עם זאת בהתחשב בכך שהנאשם נעדר עבר פלילי ומאז ביצע העבירות חלפו ארבע שנים שבמהלכן לא הוגשו כנגדו כתבי אישום נוספים, ולאחר הרשעתו לקח הנאשם אחריות למעשיו, הבין את הפסול במעשיו והתחרט עליהם, הוא שינה את אורח חייו והבין כי אפשר לבטא את דעותיו בדרכים לגיטימיות. הנאשם לומד ומתכוון בעתיד לשלב בין לימודי המשחק לבין אהבתו לילדים ונוער ושואף לעבוד בהוראה בתחום, כפי שעולה מתסקיר שירות מבחן הנאשם תומך באביו החולה. עוד יש להתחשב בכך שהנאשם היה צעיר, בן 21 בעת ביצוע העבירה ומהתסקיר עולה שביצע את העבירות גם על רקע תהליך התבגרותו, הערכים והחינוך אותן קיבל.

24. אכן ישנן נסיבות רבות לקולא בעניינו של הנאשם והוא אכן הפנים את הפסול במעשיו, יחד עם זאת לא מצאתי לחרוג ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, שכן חזרה לניהול אורח חיים נורמטיבי אין בו כדי להוות שיקום. הנאשם לא עבר טיפול ולא סבל מבעיות שהצריכו טיפול. יחד עם זאת, החלטתי לשקול נסיבות אלה בתוך מתחם העונש ההולם ולהטיל על הנאשם עונש ברף התחתון של המתחם. יצוין בהקשר זה כי הטלת עונש של מאסר בעבודות שירות אכן יפגע בנאשם, כשם שהדבר פוגע בכל נאשם שמוטל עליו עונש זה, אולם הפגיעה בנאשם היא בעוצמה נמוכה יותר מנאשמים רבים אחרים, אשר ריצוי מאסר בעבודות שירות מוביל לפגיעה קשה בפרנסתם והם אף מטופלים במשפחה אותה הם צריכים לפרנס, מה שאין כן בעניינו של הנאשם.

25. אשר על כן החלטתי להטיל על הנאשם את העונשים כדלקמן:

א. חודשיים מאסר אשר ירצו בעבודות שירות, החל מיום 19.1.15
בסינמטק תל אביב-יפו. במועד זה על הנאשם להתייצב במפקדת מחוז מרכז בשעה 8:00. הנאשם מוזהר כי הפרת התנאים עלולה להוביל למאסרו.

ב. 3 חודשי מאסר. הנאשם לא ירצה עונש זה אלא אם יעבור בתוך שנתיים מיום שחרורו עבירה לפי סעיף 273 או 275 או 152 לחוק עונשין, התשל"ז-1977.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים.

ניתן היום, ו' טבת תשע"ה, 28 דצמבר 2014, במעמד ב"כ הצדדים והנאשם.